

Individualizace jako centrovanost

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[\[Příležitostné poznámky, 1951\]](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[\[Příležitostné poznámky, 1951\]](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 24. 3. 1951
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 24. 3. 1951

Individualizace jako centrovanost

Organizační struktura se liší od jiných struktur především tím, že má své centrálnější a perifernější okruhy, které nemají stejné důležitosti pro její zachování.

Tak např. pro atom je jádro orgánem centrálním, obíhající elektrony orgány periferními. Pro *molekulu* je centrálnější než vazba mezi ionty navzájem vazba iontová.¹ V buňce je jádro centrálnější než cytoplazma. U vyšších organismů jsou některé buňky, resp. orgány důležitější, centrálnější než jiné. U rostliny např. list je perifernější než lodyha nebo kořen (u semena je centrální zase klíček). U obratlovců (obecně, ovšem s výjimkami) je důležitější, centrálnější nervstvo než svalstvo a kosti; a v nervstvu opět rozlišujeme nervstvo centrální a periferní.

Centrální partie struktury organizační naprosto nemusí být vždy pevnější než partie ostatní; naopak často bývá labilnější. (V molekule je pevnější vazba iontová, a přece centrální je vazba iontů mezi sebou.)

Individualita je dána právě nadřazeným postavením centra v dané struktuře. Čím vyšší je typ organizační struktury, tím vyšší je i typ organizačního centra, a to znamená, tím užší základnu má toto centrum a tím širší a větší je aparát sloužící centru pro jeho centrální postavení. (?)

24. III. 51

510324

¹ Původní znění v rukopise: „Pro molekulu je centrálnější vazba iontová než vazba mezi ionty navzájem. (Tu je ‚center‘ víc).“ Druhá věta (v závorce) je však přeškrtnuta a na okraji je připsáno „obráceně!“ – Pozn. red.